

Program wychowawczo-profilaktyczny

Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr I im. Mikołaja Kopernika w Opolu

Podstawa prawna

§ 1 Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika w Opolu [zwane dalej „szkołą”] realizując program wychowawczo-profilaktyczny oraz udzielając pomocy psychologiczno-pedagogicznej ma na względzie następującą podstawę prawną:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polski,
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.),
- 3) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r., poz. 59),
- 4) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- 5) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280).

Wstęp

§ 2. 1. Szkoła wspiera ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

2. Wsparcie to wzmacniane i uzupełniane jest przez działania z zakresu profilaktyki skierowane do młodzieży, celem zapobiegania zachowaniom problemowym.

3. Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły w sposób systemowy angażują wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne, w tym: kadre pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły.

4. Niniejszy dokument czynimy otwartym na wszelkie zmiany, dalsze udoskonalanie i poszerzanie o wnioski wszystkich członków społeczności szkolnej.

§ 3. Podstawą tworzenia trzonu programu i jego aktualizacji są m.in. wcześniejsze diagnozy przeprowadzane regularnie i sukcesywnie, w oparciu o które zidentyfikowano następujące obszary, które będą relatywnie stałym celem oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych (w tym niektóre z wymienionych ze względu pozostawania w grupie czynników ryzyka):

- 1) Wzajemna komunikacja między wszystkimi członkami społeczności szkolnej,
- 2) Motywacja członków społeczności szkolnej do wypełniania swych zadań, obowiązków i powinności,
- 3) Zagrożenia dla zdrowia fizycznego:

- a) palenie tytoniu,
 - b) używanie środków psychoaktywnych,
 - c) problemy z alkoholem.
- 4) Zagrożenia dla zdrowia psychicznego:
- a) Problemy natury psychicznej uczniów,
 - b) Problemy uczniów na płaszczyźnie interpersonalnej.

Misja i wartości przekazywane w procesie wychowawczo-profilaktycznym

§ 4. 1. Szkoła w swych działaniach wychowawczych, dydaktycznych i profilaktycznych koncentruje się przede wszystkim na rozwijaniu potencjału uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem ich pozytywnych i mocnych stron.

2. Szkoła wspierając uczenia w wymienionym w § 2. 1. rozwojowi ku pełnej dojrzałości, stara się kształtować funkcjonowanie mające charakter świadomy i racjonalny, spójny i osadzony w teraźniejszości, ale z wyraźnym odniesieniem do przyszłości – co nawiązuje do koncepcji dojrzałego człowieka według Gordona Allporta, na podstawie której, szczególny nacisk kładziony jest na kształtowanie u uczniów takich wartości, cech, przymiotów (oraz ich rozumienia) jak:

- 1) Tendencja do poszerzania zasięgu „ja” – posiadanie szerokich zainteresowań, zainteresowania światem, otwartości na nowe doświadczenia i idee, zapał w realizacji wybranych celów.
- 2) Serdeczne kontakty z ludźmi – zdolność do bezinteresownej przyjaźni i miłości, angażowanie się w głębokie kontakty interpersonalne, pozostawianie wolności innym i szanowanie odmienności drugiego człowieka.
- 3) Poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i samoakceptacja – dojrzałość emocjonalna, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych, lękowych, frustrujących.
- 4) Realizm – zdrowy rozsądek, dystans w podejściu do siebie i świata, posiadanie wyobraźni, umiejętność zmagania się z przeszkodami i dawania wsparcia innym.
- 5) Obiektywizacja samego siebie – wgląd we własną osobę, zdolność rozumienia siebie, dystans w stosunku do własnej osoby, pozytywny stosunek do siebie i kochanych osób przy jednoczesnym dostrzeganiu u siebie i innych niekonsekwencji i absurdów, niezłośliwe poczucie humoru i zdolność śmiania się z własnej osoby.
- 6) Jednocząca filozofia życia – posiadanie jasnej świadomości celu życia, poważnego wątku, który nadaje znaczenie temu, co się robi, wolność od uprzedzeń i stereotypów.

3. Szkoła realizując zadania wychowawczo-profilaktyczne, czyni to na bazie:

- 1) Stworzenia warunków dających możliwość wszechstronnego rozwoju ucznia,
- 2) Stworzenia życzliwej i bezpiecznej atmosfery opartej na kulturze osobistej wszystkich członków społeczności szkolnej – ich wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współpracy,
- 3) Odkrywania cech indywidualnych uczniów ukierunkowanych na osiągnięcie życiowych sukcesów,
- 4) Uczenia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych,
- 5) Kształtowania osobowości poprzez rozbudzanie ciekawości świata.

4. Działania określone w programie bazują na podtrzymywaniu dobrych relacji z uczniem opartych na zaufaniu i służeniu pomocą, jednak bez naruszania granic osobistych i intymnych ucznia, np. poprzez

uporczywe wnikanie w jego życie osobiste i świadczenie działań pomocowych wtedy, gdy uczeń ich nie chce. Jedynym odstępstwem tych zasad są sytuacje zagrożenia zdrowia i życia, w których rolą pracowników szkoły jest za wszelką cenę zapobiec samozagładzie jednostki.

5. Szkoła jest świadoma ograniczonej skuteczności działań i programów profilaktycznych – a zatem wybierając i konstruując odpowiednie metody i narzędzia, koncentruje się na działaniach dokładnych, starannych, rozłożonych w czasie i zorientowanych na perspektywę kilkuletnią. Tyczy się to zarówno przygotowania diagnozy jak i opracowywania programów profilaktycznych. Szkoła podejmuje starania by stosowane działania uprzedzające (w tym przede wszystkim wykorzystywane programy) oparte były na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności.

6. Szkoła mając na względzie wysoką świadomość uczniów wynikającą z popularności działań profilaktycznych oraz z faktu, że uczniowie szkoły ustawicznie poddawani są działaniom profilaktycznym, dba o zbalansowanie i harmonię stosowanych oddziaływań i uniknięcie ich nadmiernej intensyfikacji mogącej prowadzić do efektów reaktancji. Tym samym unika się nadmiernej intensyfikacji działań uprzedzających i profilaktycznych, które mogłyby prowadzić do pogorszenia relacji z uczniami, a nawet zwiększenia użycia substancji psychoaktywnych.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły

§ 5. 1. Szkoła kształtuje u uczniów postawy prospołeczne, oraz sprzyja aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym, w tym m.in. poprzez:

- 1) zapewnienie możliwości udziału w działaniach z zakresu wolontariatu,
- 2) rozwijanie samodzielności uczniów,
- 3) współpracę z instytucjami z różnymi instytucjami: Caritas, Zespoły Szkół Specjalnych, Domy Opieki i inne,
- 4) współpracę z samorządem uczniowskim i rozwijaniem samorządności uczniów,
- 5) uwrażliwianie wszystkich członków społeczności szkolnej na potrzeby uczniów niepełnosprawnych,

2. Szkoła upowszechnia wśród młodzieży wiedzę i umiejętności niezbędne do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej, w tym m.in. poprzez:

- 1) uwzględnienie w planach wycieczek szkolnych miejsc związanych z kulturą i sztuką: muzeów, galerii, itp.,
- 2) organizację konkursów promujących wartości kulturowe i artystyczne,

3. Szkoła upowszechniania wśród uczniów wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtuje postawy sprzyjające jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej.

4. Szkoła kształtuje u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjające aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.

5. Szkoła stwarza warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

6. Szkołą upowszechni wśród młodzieży wiedzę o bezpieczeństwie oraz kształtuje właściwe postawy wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych

i sytuacji nadzwyczajnych. W szczególności szkoła uczy rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy.

7. Szkoła zapewnia uczniom możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, wsparcia oraz oddziaływań terapeutycznych w bieżących problemach, trudnościach, przy zaburzeniach i chorobach psychicznych.

8. Szkoła zapewnia uczniom możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego w szerokim zakresie aspektów związanych ze sferą intrapersonalną oraz interpersonalną.

9. Szkoła zapewnia uczniom możliwość skorzystania z form szkoleniowych o charakterze warsztatowym i/lub wykładowym, w tym ukierunkowanych na:

- 1) rozwój własnej osoby,
- 2) profilaktykę przeciw uzależnieniom.

10. Szkoła realizuje działania mające na celu wzmacnianie poczucia społeczności, w tym m.in. poprzez: organizację w toku roku szkolnego licznych apeli, uroczystości, dni, w których ma możliwość uczestniczyć całość społeczności szkolnej.

11. Szkoła realizując program oraz działania wychowawczo-profilaktyczne współpracuje w sposób stały i bezpośredni z rodzicami/opiekunami, w tym poprzez takie działania jak m.in.:

- 1) spotkania w ramach wywiadówek
- 2) możliwość kontaktu z wychowawcami, nauczycielami, dyrekcją, pedagogiem, psychologiem, obsługą szkoły – przez cały okres trwania roku szkolnego
- 3) realizację szkoleń o charakterze pedagogizacji, której celem jest rozwój kompetencji rodzicielskich i wychowawczych.

12. W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych.

13. Szkoła kształtuje i promuje postawy prozdrowotne oraz propaguje ekologiczny styl życia.

14. Szkoła prowadzi działania edukacyjne, wychowawcze, profilaktyczne i informacyjne w celu przeciwdziałania uzależnieniom i narkomanii.

15. Szkoła wspiera nauczycieli w rozwoju zawodowym poprzez m.in. zapewnianie dostępu do szkoleń podnoszących kompetencje wychowawczo-profilaktyczne.

16. Szkoła w realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych współpracuje z takimi instytucjami jak:

- 1) Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne,
- 2) Placówki doskonalenia nauczycieli,
- 3) Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- 4) Państwowi wojewódzcy i państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni
- 5) Policja,
- 6) Pracodawcy,
- 7) Kuratorium Oświaty w Opolu,
- 8) Wydział Oświaty Miasta Opole,

- 9) Domy dziecka i inne placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 10) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- 11) Sąd rodzinny,
- 12) Inne, pozostałe jednostki samorządu terytorialnego.

17. Szkoła realizując określone w programie działania korzysta: z Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o których mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomani. Wykorzystuje się także zalecenia i programy rekomendowane przez PARPA i ORE.

18. Szkoła w razie potrzeby włącza w Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne, działania z zakresu przeciwdziałania używania środków i substancji psychoaktywnych.

Diagnoza i ewaluacja programu

§ 6. 1. Podstawą działań określonych w programie jest diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotyczących uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły, opracowywana w każdym roku szkolnym.

2. Opracowywana co roku diagnoza jest zorientowana na wieloletni proces jej udoskonalania, celem maksymalizacji dokładności, staranności i precyzji użytej metodologii, a także z wykorzystaniem dostępnej metodologii z innych badań, tak by dane szkolne móc odnosić do danych ogólnopolskich.

3. Celem dalszego udoskonalania programu działań wychowawczo-profilaktycznych, szkoła:

- 1) realizuje w razie potrzeby inne ilościowe i/lub jakościowe badania diagnostyczne obejmujące swym zasięgiem uczniów, ich rodziców/opiekunów, nauczycieli oraz personel obsługi szkoły,
- 2) analizuje wnioski z działalności pedagoga szkolnego, psychologa, nauczycieli i wychowawców, oraz nadzoru dyrektora szkoły,
- 3) analizuje wyniki egzaminów zewnętrznych,
- 4) dba o doskonalenie relacji na linii szkoła-rodzice, celem wstuchiwania się w potrzeby i oczekiwania rodziców/opiekunów i ich dzieci.

Implikacje i zalecenia na rok szkolny 2023/2024 wynikające z dotychczasowych badań diagnostycznych

§ 7. 1. Ogólne spożycie substancji psychoaktywnych przez uczniów szkoły jest istotnie mniejsze w porównaniu do danych dotyczących spożycia, które pochodzą z badań ogólnopolskich (Raport CBOS „Młodzież 2021”).

2. Wśród uczniów szkoły występuje relatywnie duże (tj. względem innych substancji) spożycie substancji psychoaktywnych z grupy wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów – to substancje w odniesieniu do której wskazane jest podjęcie oddziaływań profilaktycznych.

3. Nieduże i znacznie mniejsze w porównaniu do danych ogólnopolskich (CBOS 2021) jest spożycie alkoholu, marihuany oraz narkotyków – względem tych substancji zalecane jest zachowanie umiarkowania w stosowaniu działań profilaktycznych.

4. W badaniach realizowanych w latach ubiegłych marginalne i prawie żadne było spożycie tzw. „dopalaczy” – względem tej grupy substancji zalecane jest niestosowanie działań profilaktycznych, tak by nie powodować efektów informacyjnych, wzbudzających ciekawość lub reaktancję. Zaprzestano więc dalszego diagnozowania dotyczącego spożycia tychże substancji.

5. Szkoła w szczególności podejmuje działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom cyfrowym.

6. W działaniach profilaktycznych zalecana jest koncentracja na przyczynach uzależnień i praca nad czynnikami, które warunkują sięganie po substancje psychoaktywne. Wnioski z badań pokazują, do istotnych czynników ryzyka / czynników chroniących zalicza się:

- 1) Uwarunkowanie wynikające z czynnika środowiskowego związanego z rodziną. Częściej po używki sięgają uczniowie z dużą ilością stresu doznawanego w domu, mniejszą bliskością i mniejszą ilością wsparcia ze strony rodziców. Szkoła podejmuje więc działania uświadamiające i informujące rodziców o ich wpływie na spożycie substancji psychoaktywnych u ich dzieci. Szkoła wspiera rodziców w ich funkcji wychowawczej/rodzicielskiej między innymi za sprawą realizacji tzw. „pedagogizacji” – szkoleń psychologicznych/pedagogicznych doskonalących kompetencje psychologiczno-wychowawcze.
- 2) Uwarunkowania związane z cechami temperamentalnymi (np. impulsywnością, zapotrzebowaniem na stymulację, poszukiwanie doznań). Szkoła jest świadoma ograniczonych możliwości wpływu na indywidualne predyspozycje uczniów i nie podejmuje nadmiernych działań profilaktycznych, które mogłyby powodować efekty reaktancji. Szkoła w największym stopniu skupia się więc na działaniach związanych z pracą własną placówki, w tym z troską o wyeliminowanie potencjalnej dostępności substancji psychoaktywnych sprzedawanych na terenie i w okolicach szkoły.
- 3) Predyspozycje indywidualne, takie jak np. poziom samooceny, asertywność. Zaleca się działania wzmacniające potencjał osobowościowy ucznia, jego samoocenę, zwłaszcza poprzez indywidualne wzmocnienia dokonywane w codziennej pracy przez nauczycieli, wychowawców, psychologa, pedagoga.
- 4) Istotnym korelatem spożyciem substancji psychoaktywnych jest stopień deklaracji co do własnej wiary i udziału w praktykach religijnych. Spożycie substancji psychoaktywnych jest mniejsze u osób deklarujących głębszą wiarę. Zaleca się więc zapewnienie uczniom możliwości realizacji, pielęgnowania i wzmacniania własnej religijności.
- 5) Doznawany przez ucznia stres w szkole. Czynniki te pozostają na bardzo wysokim poziomie wśród uczniów szkoły. Szkoła dąży do tworzenia środowiska przyjaznego uczniowi, w którym mimo niepowodzeń edukacyjnych otrzymuje on wsparcie i zrozumienie (ze strony nauczycieli, pedagogów, psychologa, dyrekcji), a z drugiej strony jest emocjonalnym beneficjentem sukcesów własnych oraz sukcesów szkoły.

7. Zbadane czynniki w największym stopniu przyczyniające się do stresu szkolnego i działania służące ich minimalizowaniu to:

- 1) Duża ilość sprawdzianów oraz niezapowiedziane kartkówki. Szkoła mając świadomość odkryć naukowych oraz doświadczeń innych szkół i systemów edukacyjnych wskazujących na możliwość efektywnej edukacji bez klasycznego oceniania, dąży do redukcji ilości form sprawdzających wiedzę oraz przedkładania informacji zwrotnej nad klasyczną ocenę wyrażaną cyfrą.
- 2) Nadmiar nauki i zadań. Szkoła wykazuje świadomość, że problem zaniedbywania obowiązków szkolnych dotyczy mniejszości uczniów, a istotny odsetek uczniów doznaje stresu za sprawą nadmiaru pracy i nauki. W związku z tym przez wychowawców, pedagogów, psychologów i nauczycieli podejmowane są działania wskazujące uczniom na konieczność dbania o balans między pracą a wypoczynkiem, snem i higieną psychiczną. Nauczyciele wskazują uczniom na prym efektywności nauki nad samą tylko ilością czasu poświęcanego na naukę. Szkoła planuje doszkalanie uczniów w zakresie tematyki efektywnego uczenia się.
- 3) Negatywne komentarze ze strony nauczycieli. Nauczyciele szczególną troskę przykładają do wdrażania oddziaływań opartych o motywację pozytywną, w której docenia się osiągnięcia (nawet małe) ucznia zamiast koncentrowania się na błędach i potknięciach. Dąży się do unikania indukowania w uczniach negatywnych emocji związanych z egzaminem maturalnym. Szkoła planuje doszkalanie nauczycieli z zakresu psychologii motywacji.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

§ 8. Szkoła w realizowanych zadaniach wychowawczo-profilaktycznych uwzględnia aktualne kierunki polityki oświatowej Państwa, takie jak:

- 1) Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
- 2) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- 3) Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
- 4) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- 5) Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
- 6) Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- 7) Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- 8) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji

dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

- 9) Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- 10) Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rekomendacje i działania wynikające z przeciwdziałania pandemii COVID-19 i zapobiegania jej skutkom

§ 9.1. Szkoła realizuje aktualne wytyczne Ministerstwa Edukacji, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego dla szkół, obowiązujące od 1 września 2021r, których celem jest bezpieczna oraz higieniczna organizacja zajęć w warunkach epidemii w nowym roku szkolnym.

2. Szkoła podnosi kompetencje metodyczne i cyfrowe nauczycieli zgodnie z ich potrzebami.
3. Szkoła zwraca uwagę na eliminowanie lęku i poczucia zagrożenia spowodowanego pandemią COVID-19 i sytuacją nauki zdalnej wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.
4. Wychowawcy we współpracy z psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym dostosowują tematykę zajęć wychowawczych do potrzeb uczniów wynikłych z sytuacji pandemicznej.
5. Szczególny nacisk kładziony jest na budowanie i utrzymywanie relacji interpersonalnych na poziomie uczeń-uczeń oraz nauczyciel-uczeń, między innymi poprzez:
 - 1) podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np.: wyjazdów integracyjnych, wycieczek, zajęć integracyjnych realizowanych przez psychologa, pedagoga, wychowawcę,
 - 2) objęcie wsparciem uczniów nieśmiałych i wycofanych.
6. Szkoła wspiera rodziców i opiekunów między innymi poprzez realizację spotkań i szkoleń dotyczących spraw wychowawczych, problemów zdrowia psychicznego młodzieży, i sposobów wspierania swoich dzieci w obliczu problemów wynikłych z sytuacji pandemii i izolacji.

Postanowienia końcowe

Niniejszą zaktualizowaną wersję programu wychowawczo-profilaktyczny pozytywnie zaopiniowano przez Radę Pedagogiczną w dniu 21.11.2023r., a następnie przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu.....2023r.